

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

MÓDSZER SZERZŐI JOGI VÉDELME

SZJSZT-07/2015

A megbízó által feltett kérdések

1. *Megilleti-e a szerzői jogi védelem a megbízó ügyfelét az 1–5. mellékletként csatolt ábrákra?*
2. *Szerzői jogi védelem alá tartozik-e az, a megbízó ügyfele nevéhez köthető különleges eljárás, amely geometriai ábrák összehasonlításával bizonyítja valamely mű eredetiségét?*
3. *Amennyiben a válasz a 2-es kérdésre nem, az eljárás tárgyasult leírása védett szellemi alkotásnak tekinthető-e akár know-how-ként, akár védett ismeretként?*
4. *Megállapítható-e, hogy az alapítvány által közzétett, a megbízó ügyfelének műveivel azonos művek a megbízó ügyfelének hátrányára szerzői, vagyoni jogsértést követtek el, különös tekintettel arra, hogy a megbízó ügyfelének művei évekkal korábban internetes forrásokon keresztül már elérhetőek voltak?*
5. *Amennyiben a megbízó ügyfelének bármely alkotása szerzői jogi oltalom alá esik, helyesen értelmezzük-e, hogy az a bitorlás helyszínétől (országától) függetlenül a magyar jogszabályokban biztosított különböző oltalmi formák alá tartozik?*

Az eljáró tanács szakértői véleménye

Az eljáró tanács az 1–5. mellékletben található, a kérelmező által csatolt képeket egyenként áttekintette, és az abból levont következtetések alapján hozta meg alábbi véleményét.

A mű szerzője az, aki a művet megalkotta [a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény – a továbbiakban : Sztj. – 4. § (1) bekezdés]. A szerzői jogosult főszabályként azonos a szerzővel, azonban adott esetben a szerző személyétől különbözhet is, így az örökös, az a személy, aki a szerzői vagyoni jogot az erre nyitva álló kivételes szabályok alapján megszerzi, vagy a közös jogkezelő szervezet is minősülhet szerzői jogosultnak [Sztj 106. § (1) bekezdés]. Mivel a szerzői jog a mű megalkotásával keletkezik, más szóval a jog keletkezéséhez semmiféle alaktság (pl. nyilvántartásba vétel) nem szükséges, ezért kétséges lehet adott esetben, ki minősül a mű szerzőjének.

Ezért – kétség esetére – a szerzőség bizonyítása érdekében az Sztj. 94/B. § sorrendet állít fel a szerzőség megállapítására vonatkozó vélelmek között, amelynek megfelelően elsősorban – az ellenkező bizonyításáig – azt kell szerzőnek tekinteni, akinek a nevét ilyenként a művön a szokásos módon feltüntették. Amennyiben ez nem alkalmazható, az ellenkező bizonyításáig

azt kell szerzőnek tekinteni, aki a művet sajátjaként a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál (a továbbiakban SZTNH) vezetett – közhitelesnek minősülő – önkéntes műnyilvántartásba vetette, és ezt közokirattal igazolja. Az SZTNH által kiállított tanúsítvány a Ket. 83. § értelmében hatósági bizonyítvány.¹ E tanúsítvány önmagában azonban sem szerzői jogi, sem a szellemi alkotásra vonatkozó más jogi védelmet nem keletkeztet, csupán bizonyítási eszközként szolgál annak igazolására, hogy a kérelmező által a sajátjaként nyilvántartásba vett szerzői mű vagy kapcsolódó jogi teljesítmény a tanúsítvány kiállításának napján a tanúsítványhoz hozzáfűzött műpéldány szerinti tartalommal létezett. Mindez a szerzői jogok jogosultja számára megkönnyíti szerzői mivoltának bizonyítását.

Vita esetén arról, hogy a szerzői jogi védelem kit illet, illetőleg hogy az alkotás szerzői műnek tekinthető-e, a döntés a bíróság hatáskörébe tartozik.

Tekintettel arra, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint „a Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást ...”, az eljáró tanács a megkeresés, illetve a megkereséshez csatolt dokumentumok alapján hozta meg szakvéleményét.

Az eljáró tanács a megkeresésben feltett kérdésekre az alábbi válaszokat adja.

Ad 1. Az Szjt. 1. §-ának (2)–(3) bekezdése értelmében a szerzői jogi védelem az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotását megilleti, annak megnevezésétől függetlenül. Ilyen alkotásnak minősül többek között a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, könyvnyomtatás vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve [Szjt. 1. § (2) bekezdés h) pontja].

Az Szjt. 1. § (2) bekezdése példálózó jelleggel sorolja fel a szerzői jogi védelem alá tartozó műfajokat, a felsorolás azonban nem kimerítő, így szerző jogi védelem tárgyai lehetnek abban konkrétan nem nevesített műfajok is. Az Szjt.-ben nevesített műfajok átfedőek, az irodalom, a tudomány és a művészet területén azonban minden alkotás védett [Szjt. 1. § (1) bekezdés, (2) bekezdés első mondat], a műfajtaknak nincs zárt száma.²

A szerzői jogi védelem szempontjából annak sincs jelentősége, hogy a művek nem sorolhatók a műfajok egyikébe sem. Ebből következően a nehezen műfajba sorolható művek is állhatnak szerzői jogi védelem alatt, amennyiben egyéni-eredeti jelleggel rendelkeznek, és nincsenek kizárva a védelem alól [Szjt. 1. § (3)–(7) bekezdés].

Az alkotást kizárólag a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg a védelem. Ezenfelül a szerzői jogi védelemnek más pozitív feltétele nincs

¹ Gyertyánfy Péter (szerk.): A szerzői jogi törvény magyarázata. Complex, Budapest, 2006, az Szjt. 94/B. §-ához fűzött magyarázat.

² Gyertyánfy: i. m. (1), az Szjt. 1. §-ához fűzött magyarázat.

és nem is lehet, mivel az nem függ sem mennyiségi vagy minőségi, sem esztétikai jellemzőktől, sem pedig a mű színvonalára vonatkozó értékítélettől.³

Az egyéni-eredeti jelleg általános vizsgálatánál jelentősége lehet annak, hogy mekkora tere marad a szerzői alkotómunkának, amire utal az SZJSZT következő szakvéleménye is: „Elegendő az, hogy a műben az egyéni jelleg valamilyen minimuma megnyilvánuljon, azaz ne legyen teljesen meghatározva a körülmények vagy az alkalmazott eszközök által; legyen legalább minimális tere a különböző megoldások közötti emberi választásnak (ez mutatja az egyéni jelleget – az eljáró tanács megjegyzése), továbbá hogy ne egy meglévő alkotásnak a szolgai másolásáról legyen szó (ez fejezi ki az eredeti jelleget – az eljáró tanács megjegyzése)” (SZJSZT-19/2005). Az alkotás tere jelenti tehát a vizsgálat kiindulópontját annak felmérésére, hogy az adott körülmények mennyi tág, illetve szűk teret biztosítanak az alkotó számára a szerzői mű létrehozására, illetve hogy az alkotó mennyiben élt egyéni-eredeti módon a számára adott lehetőségekkel.

Összességében tehát az egyéni-eredeti jelleg megállapíthatóságának minimálisan az a feltétele, hogy felmutatható legyen az alkotói választás, és a mű ne legyen más mű szolgai másolása (SZJSZT-08/2011).

A szerzői jogi védelem legfontosabb korlátja, hogy szerzői jogi védelem egy műre nézve csak az ún. védelmi időn belül állhat fenn, azaz a megkeresésben szereplő művek esetében is a szerző életében és a halálától számított hetven évben [Szt. 31. § (1) bekezdés]. Mivel a megkeresésben említett művek egy másik képzőművészeti alkotáshoz kapcsolódnak, ezért minden félreértés elkerülése végett az eljáró tanács leszögezi – noha köztudomású tény –, hogy a védelmi idő ennek a képzőművészeti alkotásnak a szerzője esetében kétséget kizáróan eltelt.

A képzőművészeti alkotás alapján készült művek vonatkozásában az átdolgozás kérdését kell vizsgálni. Az Szt. 4. § (2) bekezdése szerint szerzői jogi védelem alatt áll – az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül – származékos műként más szerző művének az átdolgozása is, ha annak egyéni-eredeti jellege van. Az Szt. Nagykommentárja (a továbbiakban: Nagykommentár) szerint az átdolgozással létrejött mű és az átdolgozott művet illető szerzői jogi védelem származékos jellege azt jelenti, hogy az alapul fekvő alkotásnak szerzői műnek kell lennie. Az átdolgozás eredményeképpen pedig az eredeti műtől eltérő egyéni, eredeti jellegzetességgel bíró műnek kell létrejönnie, valamint az átdolgozásnak jogszerűnek kell lennie, vagyis az nem járhat az átdolgozott mű szerzője jogainak sérelmével.⁴ Az eredeti mű szerzőjének engedélye az átdolgozáshoz csak akkor nem szükséges, ha a védelmi idő már eltelt. Más szóval az átdolgozásra vonatkozó szerzői jog azon feltétele/ismérve, hogy az átdolgozó szerzői joga származékos, azaz csak az eredeti szerzőt megillető jogok sérelme nélkül áll fenn, elesik, ha az átdolgozott mű már nem áll védelem alatt. (Akkor is ez

³ Gyertyánfy: i. m. (1), az Szt. 1. §-ához fűzött magyarázat.

⁴ Gyertyánfy: i. m. (1), az Szt. 4. § (2) bekezdéséhez fűzött magyarázat.

lenne a helyzet, ha az átdolgozott mű folklóralkotás lenne, ekkor az Sztj. 1. § (7) bekezdése miatt nem állna fenn az eredeti mű védelme.)

Az átdolgozás védelme a jelen esetben a műnek nem a tartalmát, hanem a kifejezését (formáját) érinti.

Azon körülménynek, hogy önmagában az eljárás – melynek alkalmazásával a megkeresésben szereplő származékos mű létrejött – szerzői jogi védelemben részesülhet-e, nincs jelentősége annak megítélése szempontjából, hogy a származékos mű (mint „eredmény”) szerzői jogi védelem alatt áll-e.

Az eljáró tanács a fentiek – a képek egyenkénti vizsgálata – alapján megállapította, hogy a kérelmező azzal, hogy egyes ábrákat (pl. geometriai elemeket, különböző csillagjegyek képeit) különféle képzőművészeti alkotásokra meghatározott sorrendben és logika szerint rávetít (rászerkeszt), nem éri el a szerzői jogi védelemhez megkívánt egyéni-eredeti jelleg belüli az egyéni jelleg követelményét. Kétségtől az alkotónak megvolt a mozgástere abban, hogy a szóban forgó ábrákat milyen képhez, és azon belül milyen módon és helyre illeszti, jelen esetben azonban ez nem érte el azt az alkotói választási szintet, amely aggálytalanná tenné az egyéni szellemi alkotói jelleg meglétét. Az alkotói jelleg vizsgálata során szerzői jogi szempontból az közömbös, hogy a tevékenység eredménye milyen módszer alkalmazását vagy milyen funkció betöltését jelenti. Ennek alapján a mellékletben szereplő képek sem önálló alkotásként, sem átdolgozásként nem minősülnek szerzői műnek.

Ad 2. Az Sztj. 1. § (6) bekezdése⁵ *expressis verbis* kizárja a szerzői jogi védelemből a műbe foglalt ötletet, elvet, elgondolást, eljárást, működési módszert vagy matematikai műveletet [Sztj. 1. § (6) bekezdés].

A Nagykomentár által idézett, a jelen ügyben is irányadónak tekinthető példa szerint a bírói gyakorlat szintén úgy ítéli meg, hogy szellemi termék (teljesítmény) ugyan, de nem részesül szerzői jogi védelemben valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás annak ellenére, hogy adott esetben magas színvonalú, kreatív szellemi munkát tükröz, tekintettel arra, hogy egy ötlet vagy eljárás természeténél fogva több szerzői műben is felhasználható.⁶ Ennek az a magyarázata, hogy a szerzői jog sohasem védi pusztán egy mű belső tartalmát, az önmagában mindig információs közkinccs. A szerzői jogi védelem a mű (tartalom) egyéni-eredeti kifejezését (*expression*) részesíti csak jogi oltalomban (monopóliumban).

Ezt fejezi ki az Sztj. 1. § (3) és (6) bekezdése egymásra vetítve: „A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg; valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek”. Még tömörebben fejezi ki a védelem tárgyának ezt a „leszűkítését” a hazánkra is kötelező, legszélesebb körű szellemi tulajdon-védelmi egyez-

⁵ Sztj. 1. § (6) Valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.

⁶ Gyertyánfy: i. m. (1), az Sztj. 1. § (6) bekezdéséhez fűzött magyarázat.

mény, a Berni Uniók Egyezményt (l. ad 5. alatt) is megerősítő Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében kialakított, a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrakesh-i Egyezmény és mellékleteinek kihirdetéséről szóló 1998. évi IX. törvény C. Melléklete (TRIPS-megállapodás) 1. fejezet 2. pontja: „a szerzői jogi védelem a kifejezésre, és nem pedig önmagában az ötletekre, eljárásokra, működési módszerekre vagy matematikai elméletekre vonatkozik”.

Ebből következően a megkeresés alapját képező különleges eljárás nem tartozhat szerzői jogi védelem alá, és emiatt magának az eljárásnak a más által való hasznosítása sem valósíthat meg szerzői jogi jogsértést.

Mint arra az SZJSZT egy korábbi szakvéleményében (SZJSZT-03/2009) egy hasonló példa kapcsán rámutatott, egy eljárás összességében akkor lehetne egyéni-eredeti jellegű, ami annak szerkesztettségében, az egyes elemek elhelyezésében nyilvánulna meg, ha annak elemei önmagukban egyéni-eredeti jelleget hordoznak, vagy összhatásukban, szerkesztés után bírnak egyéni-eredeti benyomással. Az eljárások, módszerek szerzői jogi védelemből való kizárása mögött az a fentebb már kifejtett jogpolitikai indok áll, hogy a mű témája, a gondolati tartalom egyik szerző által sem sajátítható ki, minden alkotónak joga van az adott témában művet alkotni. Ugyanezen okból nem lehet a szerzői minőség elismerését igényelni (azaz jogosulatlan átvételt megállapítani) hasonló témájú műben pusztán azon az alapon, hogy az ugyanazon gondolati rendszeren, illetve ugyanazon ismeretek közlésén alapul.

Ebből következően ha a megkeresésben szereplő eljárás felhasználásával más alkotó ugyanolyan „következtetésre” jut, ez önmagában még nem jelent szerzői jogi jogsértést. Amennyiben azonban e „következtetést” felhasználva, annak eredményeképpen más szerző művét utánzó művet hoz létre, az egyéb feltételek fennállása mellett megalapozhat szerzői jogi jogsértést.

Az eljáró tanács e helyütt utal arra, hogy a fentiekhez hasonlóan a doménnevek sem eshetnek a szerzői jogi védelem tárgy körébe, mivel fogalmilag sem alkalmasak az ilyen jellegű védelemre.

A fent leírtakra figyelemmel az eljáró tanács megállapítja, hogy a megkeresésben szereplő különleges eljárás, amely geometriai ábrák összehasonlításával bizonyítja valamely mű eredetiségét vagy művek hasonlóságát, nem állhat szerzői jogi védelem alatt.

Ad 3. Az előző válaszban leírtakra visszautalva, a tárgyban szereplő különleges eljárás önmagában nem áll szerzői jogi védelem alatt.

El kell különíteni a módszer szerzői jogi védelmétől a módszert ismertető tárgyasult leírás szerzői jogi megítélését. Amennyiben a leírás megfelelhet a szakirodalmi (esetleg tudományos) mű kritériumainak, szerzői jogi védelem tárgya lehet. Ugyanakkor ha a leírás szerinti módszert felhasználva bárki új művet hoz létre, nem lehet a szerzői jogi védelem

fennállására hivatkozni, mert magának a szakirodalmi műnek a felhasználása nem valósul meg, csupán a leírásba benne foglalt megoldást hasznosítják, amit a szerzői jog nem véd.⁷

Ez nem zárja ki azt, hogy a felek szerződési szabadságuk keretei között a szerzői jogi védelemhez szükséges alkotás szintjét el nem érő eredményekre vagy teljesítményekre nézve hasznosítási jogot tartalmazó szerződést kössenek a polgári jog szabályai alapján, noha ez nem jelenti azt, hogy szerződés közvetett tárgya szerzői mű lenne. Ebben az esetben a „védelem” relatív, a felek szerződésén mint relatív szerkezetű jogviszonyon alapul, és csak az „ötlehasznosító” szerződő féllel szemben áll fenn,⁸ illetőleg vitás igényüket is a szerződés-szegés általános szabályai szerint, polgári úton érvényesíthetik.

Az eljáró tanács egyebekben megjegyzi, hogy az eljárást magát – ha ennek a feltételei fennállnak – iparjogvédelmi oltalom védheti, ha pedig az eljárás üzleti titkot képez, akkor – a feltételek megléte esetén – védett ismeretnek minősülhet. Az eljárás leírása és nyilvános hozzáférhetővé tétele azonban kizárja az utóbbi oltalom fennállását.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:47. § (2) bekezdése alapján ún. know-how-oltalomban (védett ismeret) részesül az olyan üzleti titok [Ptk. 2:47. § (1) bekezdés], amely azonosításra alkalmas módon rögzített, vagyoni értéket képviselő műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, tapasztalat vagy ezek összeállítása. Ennek egyik feltétele, hogy a védelem relatív értelemben vett titkos tényre, adatra, ismeretre terjedjen ki, amelyhez a Ptk. kommentárja szerint szükséges, hogy ne legyen közismert, vagy az érintett gazdasági tevékenységet végzők számára ne legyen könnyen hozzáférhető. E minősítéshez elegendő, ha maguk a tények és ismeretek ismertek, de azok összeállítása felel meg a relatív titkosság követelményének. További szempont, hogy abban az esetben áll fenn a know-how-oltalom, ha annak tárgyát a jóhiszeműség és tisztesség elvét sértő módon szerzik meg, hasznosítják, közlik mással vagy hozzák nyilvánosságra. A megkeresésből kitűnik, hogy az eljárás lényegét tartalmazó leírást annak jogosultja internetes oldalán közzétette, ebből következően itt a relatív titkosság és a nem könnyen hozzáférhetőség követelménye nyilvánvalóan nem áll fenn, mivel maga a jogosult a műveket a nyilvánosság számára korábban interneten keresztül hozzáférhetővé tette.

A know-how-oltalom egyébként nem szerzői jogi, hanem iparjogvédelmi tartalmú, polgári jogi védelmet keletkeztet, amelyre vonatkozóan a Ptk. szabályai irányadóak. A know-how-oltalom fennállásának megítélésében a fentiek okán a Szerzői Jogi Szakértő Testület nem rendelkezik szakvélemény adására hatáskörrel.

⁷ A Nagykommentár a BH2013.11. idézésével hasonló, a jelen esetre is irányadónak tekinthető példát hozott fel egy szabadalmi leírás felhasználása kapcsán, vö. *Gyertyánfy*: i. m. (1), az Szjt. 1. § (6) bekezdéséhez fűzött magyarázat.

⁸ *Gyertyánfy*: i. m. (1), az Szjt. 1. § (6) bekezdéséhez fűzött magyarázat.

Ad 4. Az Sztj. 16. § (1) bekezdésében⁹ foglaltak szerint – a szerzői jogi védelem alapján – a szerző kizárólagos joga a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználása és minden egyes felhasználás engedélyezése. A felhasználásra engedély főszabály szerint felhasználási szerződéssel szerzhető. A felhasználás engedélyhez kötöttségét nem érinti az a körülmény, hogy a szerzői jogi védelemben részesülő műveket a jogosult korábban interneten hozzáférhetővé tette. A szerzői jogi jogosult ezzel az Sztj. 26. § (8) bekezdésében meghatározott vagyoni jogát – művére vonatkozóan a nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tétel jogát – gyakorolta aszerint, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

Ez nem érinti a szerző továbbra is fennálló vagyoni jogait, így az Sztj. 26. § (8) bekezdésében biztosított azon kizárólagos jogát, hogy műve nyilvánossághoz közvetítésére (pl. interneten hozzáférhetővé tételére), illetőleg hogy az Sztj. 18-19. és 23. §-ában szereplő többszörözésre és terjesztésre (pl. írott sajtótermékben történő megjelentetésre) vagy az Sztj. 69. §-ában szabályozott kiállítás joga gyakorlására másnak engedélyt adjon.

Az eljáró tanács az 1. és 2. kérdésre adott válaszában tükrében, a rendelkezésére bocsátott adatok alapján megállapítja, hogy mivel az adott ügyben a megkereséshez mellékelte képek nem minősülnek szerzői műnek, a képek felhasználójának nem kell engedélyt kérnie és az Sztj. 16. §-ában előírt felhasználási szerződést kötnie a felhasználáshoz.

Ad 5. Az Sztj. területi hatályát akként határozza meg, hogy az először külföldön nyilvánosságra került művek tekintetében a törvényben meghatározott védelmet csak akkor terjeszti ki, ha a szerző magyar állampolgár, vagy ha a szerzőt nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonyosság alapján a védelem megilleti (Sztj. 2. §).

A joghatóság megítélése kapcsán vizsgálandó a mű első nyilvánosságra hozatalának helye, a jogsértő állampolgársága és a jogsértés helye. Amennyiben e szempontok bármelyikénél külföldi elem van a tényállásban, a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr.-t (a továbbiakban: Nmj.) kell alkalmazni,¹⁰ melynek 2. §-a azonban kimondja az egyezményes szabályok elsőbbségét. Jelen esetben e jogok vonatkozásában a nemzetközi szintű védelmet az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Uniói Egyezmény (a továbbiakban: BUE) biztosítja, melynek 1971-ben felülvizsgált szövegét az 1975. évi 4. tvr. hirdette ki Magyarországon.

A BUE tárgyi hatálya preambulának (2) bekezdése és szövegének 1. cikke értelmében az irodalmi és művészeti művekre vonatkozó szerzői jogok védelmére terjed ki, melynek

⁹ Sztj. 16. § (1) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerzhető.

¹⁰ A szerzői jog vonatkozásában az Nmj. 19. § alkalmazása lenne irányadó, amely a „lex loci protectionis” elvét mondja ki. (Nmj. 19. § A szerzői jogokat annak az államnak a joga szerint kell elbírálni, amelynek területén a védelmet igénylik.)

alapján a védett művek szerzőit megilleti az a kizárólagos jog, hogy műveiknek a BUE különböző cikkeiben meghatározott módon történő felhasználását engedélyezzék. A BUE szabályozása értelmében a Magyarországon először nyilvánosságra hozott művek származási országa a Magyar Köztársaság [BUE 5. cikk (4) bekezdés *a*) pont]. A bármelyik tagországban először nyilvánosságra hozott műre a többi tagországban a nemzeti elbánás elvét kell biztosítani [BUE 5. cikk (1) bekezdés]. Amint a Nagykomentár magyarázata is rámutat, a magyar törvényt akkor kell alkalmazni, ha magyar állampolgár a Magyar Köztársaság (Magyarország) területén hozza nyilvánosságra művét (függetlenül attól, hogy hol alkotta, hiszen az alkotói folyamat több állam területén is átívelhet), és a felhasználás vagy jogsértés is Magyarországon történt. A magyar szerző külföldön nyilvánosságra hozott műve külföldön irányadó védelmére annak az államnak a szerzői jogi törvénye az irányadó, ahol a felhasználás vagy a jogsértés történt.¹¹

A BUE 5. cikk (2) bekezdése szerint „a védelem terjedelme, valamint a szerző jogainak védelmére biztosított eszközök igénybevétele tekintetében kizárólag annak az országnak a törvényei irányadóak, ahol a védelmet igénylik”. Az alkalmazandó nemzeti jog tehát abban a körben, amit a BUE anyagi jogi szabályai közvetlenül nem rendeznek, annak a részes országnak a joga, amelynek területén a szerző jogát megsértették, és ahol a jogsértés tárgyában eljárás indul.¹² Ez gyakorlatilag azt az országot jelenti, ahol a mű felhasználása történik, ugyanis a szerző értelemszerűen akkor lép fel, ha művét engedély (szerződés) nélkül felhasználják. A felhasználás helyének joga szerint kell tehát eldönteni, hogy engedélyköteles felhasználásról van-e szó.

A rendelkezésre álló iratokban szereplő adatok alapján az a következtetés vonható le, hogy a jogsértő személye és részben a jogsértés helye is Svájcra köthető, illetőleg a jogsértés helye Közép-Kelet-Európához is. A BUE-nak jelenleg 150 tagországa van, így alappal feltételezhető, hogy jelen ügyben a jogsértéssel érintett országok egyaránt részesei BUE-nak.

Dr. Faludi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Zugh Kinga, a tanács előadó tagja
Einspach Gábor, a tanács szavazó tagja

¹¹ Gyertyánfy: i. m. (1), az Szjt. 2. § -ához fűzött magyarázat.

¹² Gyertyánfy: i. m. (1), az Szjt. 2. § -ához fűzött magyarázat.

AKCIÓTERÜLETI TERV FELHASZNÁLÁSA*

SZJSZT-18/2015/02

A törvényszék végzésében felhívta a Szerzői Jogi Szakértő Testületet, hogy SZJSZT-18/2015 számon előterjesztett szakértői véleményét a felperes 20. sorszámú, illetve 29. sorszámú beadványában a szakértőhöz intézett kérdésekre tekintettel egészítse ki.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület nevében eljáró tanács szakvéleménye a felperes által feltett kérdésekről

A Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: SZJSZT) szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. §-ának (1) bekezdése szerint az SZJSZT nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást, nem tart helyszíni szemlét, és nem idézhető.

Az eljáró tanács a felperes kérdéseinek megválaszolása előtt kijelenti, hogy fenntartja 2015. szeptember 11-én kelt, SZJSZT-18/2015 számú szakértői véleményét.

A felperes 2016. február 26-án kelt 20. sorszámú beadványában feltett kérdések:

1. *A testület szakvéleményében többször is elhangzik az a hivatkozás, hogy a felperes tervei azért nem lehetnek önálló szellemi alkotások, mivel azokat az önkormányzat képviselőtestülete a kerületrész előzetes akcióterületi terveként elfogadta, így azt közjogi szervezetszabályozó eszközként kell érteni, s a felperes tervét ezért (!) már nem lehet szellemi alkotás-ként és szerzői jogvédelemre érdemesként kezelni. Ebben a vonatkozásban a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvényre hivatkoznak. Mivel a hivatkozott törvényben semmilyen (!) rendelkezés nincsen a szerzői jogról szóló törvényben tételesen szabályozottak – 1. § /2/ bek. k) pont – ilyesfajta értelmezésére.*

Kérdésünk, hogy a T. Testület szíveskedjék álláspontja jogszabályi háttérét kifejteni, mert annak hiányában a szakértői vélemény nem fogadható el. Teljesen nyilvánvaló ugyanis, hogy attól, hogy pl. ha egy közparkban felállítanak egy szobrászati műalkotást, amellyel kapcsolatosan annak felállításáról előzetesen testületi döntést hoztak, a testületi döntésben megjelenő határozat, mint a közjogi szervezetszabályozás eszköze, nem teszi a műalkotás szerzői jogait semmissé, és nem teszi alkotóvá vagy alkotótárrá a képviselőtestületet, és nem fosztja meg az alkotót műve szerzői jogaitól.

Az eljáró tanács a kérdés megválaszolása során visszautal az alapszakvélemény előzetes megállapításokban kifejtett észrevételeire, különösen annak 1.5, 1.6 és 2.1. pontjára.

* A szakvélemény az SZTJSZT-18/2015 sz. szakvéleményhez kapcsolódik, amelyet az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2017. júniusi számában ismertettünk.

Az eljáró tanács az alapszakvélemény előzetes megállapítások 2.1. pontjában részletesen kifejtette, hogy „[a]z Sztj. 1. §-ának (4) bekezdése szerint: Nem tartoznak e törvény védelme alá a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei, a bírósági vagy hatósági határozatok, a hatósági vagy más hivatalos közlemények és az ügyiratok, valamint a jogszabállyal kötelezővé tett szabványok és más hasonló rendelkezések.”

Annak értelmezése során, hogy mi minősül az állami irányítás egyéb jogi eszközének, nem az Sztj., hanem más jogszabály irányadó. „A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 34. §-ának (1) bekezdése szerint ahol jogszabály vagy a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény szerinti állami irányítás egyéb jogi eszköze az „*állami irányítás egyéb jogi eszköze*” kifejezést tartalmazza – ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik –, azon közjogi szervezetszabályozó eszközt is érteni kell. A helyi önkormányzat képviselő-testülete által hozott normatív határozat közjogi szervezetszabályozó eszköznek minősül. Így a Jat. 23. §-ának (2) bekezdése szerint normatív határozatban szabályozhatja a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint az általa irányított szervek szervezetét és működését.” (Alapszakvélemény 2.1.)

A Jat. így értelemszerűen nem utal az Sztj.-re, hanem kitölti tartalommal az Sztj. rendelkezését.

Az Sztj.-ben felsorolt szerzői művek között funkcionalitásban is van különbség. Így a felperes által példaként említett, közterületen felállított szobor szerzői jogi védelme az önkormányzati határozat ellenére megmarad. Más megítélés alá tartozik azonban egy olyan mű (pl. akcióterületi terv), „*amely a megvalósítás komplex (városrendezési, műszaki, pénzügyi) forgatókönyveként szolgál az önkormányzat számára.*”¹³ (Részletesebben lásd SZJSZT-18/2015 sz. szakvélemény, 1.4.)

A jogalkotó a szerzői jogi védelmet – amennyiben fennállt – az ilyen művektől azért vonja meg, hogy a megvalósítás során a tervrészek felhasználása – amennyiben szerzői jogi védelem alatt állnának, és a felhasználás szerzői jogilag releváns lenne – ne függjön az önkormányzat vagy harmadik személyek engedélyétől. Az elfogadást követően megszűnik a szerzői jogi védelem.

A művek ugyanígy elveszíthetik szerzői jogi védelmüket, ha ügyiratként történik a felhasználásuk.

2. A testület által kifejtettek szerint a felperes által végzett munka olyan pályázat alapján született meg, amely a szerzőnek csak rendkívül szűk mozgásteret biztosít az önálló tervezésre, önálló szellemi alkotás elkészítésére, arra, hogy „*egyéni, eredeti jellegű művet hozzon létre*”. Kérdésünk, hogy mivel magyarázható akkor, hogy a támogatásért folytatott pályázati versenyben, több pályázat között, 2010-ben a legjobbként került a felperes szellemi alkotását tartalmazó terv – az önkormányzati pályázati anyag döntő része – értékelésre,

¹³ Városrehabilitáció 2007–2013-ban – Kézikönyv a városok számára. Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkárság, Budapest, 2007. október 5., p. 24.

ha abban nem lett volna egyedi, saját elképzelés a felperestől a városrész rehabilitációjára, amelyet az uniós támogatás megcélzott.

Az Sztj. 1. § (1) bekezdése szerint a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.

(2) Szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen: *k)* az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve.

Az építészeti alkotásokra is vonatkozik az Sztj. 1. §-ának (3) bekezdése, amely egy alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján részesít védelemben. A törvény rögzíti azt is, hogy a védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől. A műnek tehát az alkotó saját szellemi alkotásának kell lennie, úgy egyéni jelleg, mint eredetiség szempontjából.

Az SZJSZT több korábbi szakvéleményében vizsgálta az egyéni jelleg és az eredetiség kérdését, és rámutatott, hogy az alkotás lényegében akkor *egyéni*, ha az adott körülmények között lehetőség van többféle kifejezési módra, és ezek közül a szerző egyéni módon valósítja meg azok egyikét vagy másikat, és *eredeti*, ha az nem csupán valamely már meglévő alkotás szolgai másolata.

A szerzők lehetőségei műtípusonként eltérőek. Az építészeti alkotások vonatkozásában megállapítható, hogy „a mű formájának egyik feladata a külvilág számára való érzékelhetőség, megjelenés biztosítása és a mű azonosításának lehetővé tétele. Nyilván másként jelentkezik az eredetiség egy tervezőnél, mint egy festőnél. A tervezőnek a fizikai törvények és építészeti előírások szűkebb mozgási teret engednek, mint a képzőművészeti alkotásokat létrehozó szerzőnek.”¹⁴

Mindezek alapján – függetlenül attól, hogy az Sztj. megnevezi-e – az egyéni, eredeti jellegű városépítészeti együttes terve szerzői jogi védelem alatt állhat.

A felperes által csatolt, 2016. március 16-án kelt szakvélemény utalást tesz arra, hogy a dokumentáció gyűjteményes műként részesülhetne szerzői jogi védelemben.

Sztj. 7. § (1) Szerzői jogi védelemben részesül a gyűjtemény, ha tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű (gyűjteményes mű). A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

(2) A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti, ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek és a kapcsolódó jogi teljesítmények jogosultjainak önálló jogait.

¹⁴ SZJSZT-38/2001 – Épület átalakítása során felmerülő egyes szerzői jogi kérdések.

(3) A gyűjteményes mű szerzői jogi védelme nem terjed ki a gyűjteményes mű tartalmi elemeire.

Az Sztj. 7. §-a a gyűjteményes művek esetében is a védelem feltételeként írja elő az egyéni, eredeti jelleget. Az alapszakvélemény előzetes megállapítások 1.5. pontjában az eljáró tanács kifejtette, hogy az ATT egyes tartalmi elemeit, felépítését, elkészítési módszertanát a minisztérium által kiadott kézikönyv közel 40 oldalon, a pályázati kiírás részeként elérhető dokumentum további 46 oldalon tartalmazza. Az EAT tartalmazza mindazon források felsorolását, amelyeket annak elkészítése során felhasználtak (EAT 195. oldal). Mindezek az előírások olyan mértékben szűkítik a szerkesztő alkotói mozgásterét, hogy az elkészített dokumentáció gyűjteményes műnek nem tekinthető.

Az eljáró tanács nem vitatta, hogy a tevékenység ellátásához magas szintű szakmai, tudományos, illetve műszaki ismeretre volt szükség, vagy hogy az elkészült dokumentáció ne képviselne magas szakmai értéket, az ne volna szellemi tevékenység eredménye. Az eljáró tanács azonban fenntartja az alapszakvélemény 1.4–1.7. pontjában foglalt előzetes megállapításait.

3. *Bizonyára ismert a testület előtt, hogy a városfejlesztéseknek a középkortól a múlt évszázadig az volt a tipikus módja, hogy az adott település a településhatárok felé, azaz területét megnövelve épült és fejlődött, s beépített egyre több külterületet a művelésre alkalmas földekből is, miközben a belső kerületeit elhanyagolta. A 19. sz. végére, a 20. századra viszont a városok ipari negyedeiben a termelés jelentős részben megszűnt, s az ottani termelő- és lakóépületek egy része ezért lepusztult. A 20. században kezdődött meg egy másfajta településfejlesztés is, s ez egyre inkább előtérbe kerül: az ún. város- vagy városrész-rehabilitáció, amelynek keretei között az előbb említett lepusztult vagy lepusztulóban lévő ipari és lakótelepek átalakítását, áttervezését és új funkciókkal lakhatóvá tételét célozzák meg átépítésekkel, új szociális és közösségi funkciók megtervezésével, amely legalább olyan színvonalú, ha nem nagyobb szakmai hozzáértést igénylő feladat – a már ott lakókra tekintettel –, mint a zöldmezős beruházások megtervezése.*

Kérdezzük ezért, hogy lehet-e különbséget tenni a „zöldmezős beruházások” törvényben elismert szellemi alkotás jellege és a „rozsdanegyedek” rehabilitációjának tervezői, alkotói munkájának eredetisége, egyedisége és önálló alkotásként történő elismerése, azaz a szerzői jogi védelmet élvező szellemi alkotások között? A testület a felperes városrehabilitációt (fejlesztési-építészeti) végző munkáját milyen jogi és szakmai alapokon zárja ki a szerzői jogi törvény – az előbbieken már idézett – jogszabályi rendelkezésének hatálya alól? Figyelemmel arra is, hogy az önkormányzat is, az egyesület is a mára már megvalósult, egy és negyedmilliárd forintot meghaladó értékű rehabilitációt megalapozó EAT-ot úgy tartja nyilván, hogy „Szociális célú városrehabilitáció Előzetes Akcióterületi Terv (EAT).”

Lásd az 1–2. kérdésekre adott válaszokat.

4. *A szakvélemény semmilyen hivatkozást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az általa is elismert és meghatározottak szerinti 10%-os arányszám milyen kalkuláción alapul – az EAT-ban tervezettek legfeljebb és közelítően 10%-os részben állhatnak szerzői jogi védelem alatt (!) a szakvélemény tartalma szerint.*

Kérdésünk: szíveskedjenek megválaszolni, hogy ezen 10% pontosan hol és miben található az EAT-ban, és ezen alkotórész nélkül az EGÉSZ és DÍJNYERTES EAT elkészíthető lett volna-e?

Lásd az alapszakvéleményben a törvényszék kérdéseire adott válaszokat, kiemelve, hogy „[e]zeket a részeket azonban nem lehet egyértelműen meghatározni, mivel nincs mindenütt feltüntetve, hogy az egyes leírások, térképmetsetek, fényképek honnan származnak, azaz melyek a felperes saját szellemi tevékenységének eredményei, és melyek azok, amelyek korábbi, szerzői jogi védelem alatt nem álló vagy más dokumentációból származnak, és azok felhasználására volt-e engedély.”

5. *A felperes munkájának szellemi alkotói jellegét, szerzői jogi védelemre alkalmas értékeit a törvényszék és az ítélet tábla nem elsődlegesen a Pp. alapján, hanem a szerzői jogi törvény és a felek egyező álláspontja alapján állapította meg, mivel az ráadásul a felek között a másodfokú ítéletig sosem volt vitás, hogy a felperes szellemi alkotását annak engedélye és ellenszolgáltatás nélkül használta fel az alperes.*

Kérdésünk, hogy a felperes nem vitatható szellemi alkotása kapcsán milyen érvként alkalmazza a bírósági eljárást meghatározóan a testület a Pp. 163. § (2) bekezdésére történő hivatkozást?

6. *Erre és az ilyen esetek jogorvoslataként tartalmazza a szerzői jogi törvény a 94-94/B szakaszokban a jogsértővel szembeni polgári jogi következményeket.*

Kérjük magyarázzák meg, hogy a testület – valamilyen szereptévesztésbe esve – miért oktatja ki a törvényszéket és az ítélet táblát a felperes szerzői jogainak megtagadására vonatkozóan, mivel az nem volt kérdés, hogy a felperes az EAT-tal valós szellemi értéket, szerzői jogi védelemre érdemes művet hozott létre?

Az eljáró tanács az 5–6. kérdésre összevontan válaszol.

Az eljáró tanács fenntartja az alapszakvélemény előzetes megállapításait, továbbá a kiegészítő szakvélemény 1–2. kérdésre adott válaszát.

A testület korábbi nyilatkozatával egyezően az eljáró tanács megjegyzi, hogy az SZJSZT szakértői véleménye mint bizonyíték a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény értelmében nem bír kötelező erővel. A mindenkor eljáró bíróság feladata a szakértői vélemény, illetve más bizonyítékok alapján az ügyben való döntés meghozatala. Az a helyzet, hogy a szakértői vélemény következtetései valamelyik fél érdekeivel nem állnak összhangban, szükséges és kényszerű jogkövetkezmény, de önmagában semmiképp sem értékelhető úgy, hogy a vélemény ne lenne megalapozott.

7. *A felperes, az önkormányzat és az alperes, azaz mindhármuk előtt teljesen egyértelmű és ismert volt az a helyzet, mert azt a felperes írásban is rögzítette, hogy nem kívánta az alperesnek ingyenes felhasználására továbbadni az általa elkészített EAT-ot, ahogyan a későbbiekben is elsődlegesen a felperes dolgozott annak VAT-tá alakításán. Erre vonatkozóan folytak mintegy fél éven át az önkormányzat hivatali épületében és tárgyalótermeiben, valamint az alperes székházában és az alperes szerződési ajánlatai, tervezetei (!) alapján a felperessel a felhasználási szerződést megalapozó tárgyalások. Ezen tárgyalások jelentős részében az önkormányzat vezető tisztségviselői és főépítésze is részt vett. Sosem volt vitás a felek között, hogy az EAT a felperes szellemi alkotása, a tárgyalásokon kizárólag az volt a kérdés, hogy azt az alkotást a pályázatíró alperes hogyan és milyen ellenszolgáltatás ellenében használhatja fel. A tervezet véglegesítését követően, amikor a felek között már nem voltak nézeteltérések – és az alperes már mindent (!) megkapott a pályázat összeállításához a felperestől, akinek az volt a legfontosabb, hogy a tervei megvalósulhassanak, az alperes nem volt hajlandó az általa is az önkormányzatnak „aláírásra kész”-re jelentett szerződést – család módjára – aláírni. Ez az iratanyag is – a periratok részeként – a testület rendelkezésére áll.*

Kérdezzük, hogy ezt az alperesi magatartást hogyan értékeli a testület az alperes által felvett munkadíjra és a sikerdíjra is tekintettel, mivel azokhoz alapvetően és döntően a felperes szellemi alkotásának sajátjakénti felhasználásával (eltulajdonításával) jutott az alperes.

Lásd az alapszakvéleményben a törvényszék kérdéseire adott válaszokat, kiemelve, hogy „[a]z eljáró tanács álláspontja szerint, ahogyan az a projektadatlapból is kitűnik, a pályázó személy és ezáltal az EAT/VAT tényleges felhasználója maga az önkormányzat.¹⁵ ... Az F/1. sz. mellékletként csatolt, az önkormányzat és a felperes között 2009. június 3. napján kelt vállalkozási szerződés alapján az önkormányzat jogosult volt az EAT/VAT-ot felhasználni, a pályázatot pedig az önkormányzat adta be.”

8. *A szakvélemény 3. és 4. pontjában a testület – az önkormányzati testületi döntésnek szerzői jogot rontó értelmezésével – sajátos jogi álláspontját fejtette ki, de nem válaszolt a törvényszék ezen kérdéseire.*

Kérjük, hogy a konkrét kérdésekre – a saját feltételezésein túlmenően – szíveskedjék válaszolni!

Az eljáró tanács fenntartja az alapszakvélemény 3. és 4. kérdésekre adott válaszát.

9. *Ténykérdés, hogy a pályázat új szempontok szerinti benyújthatósága érdekében a felperes az EAT-ot 2009 decembere és 2010 májusa között VAT-tá dolgozta át különböző, a pályázati kiírás megkövetelte kiegészítésekkel. Erre vonatkozóan az alperes a mai napig semmilyen díjat sem az önkormányzattól, sem az alperestől nem kapott. Ezt célozta meg*

¹⁵ Projektadatlap, p. 7/385.

az alperesi javaslatok alapján kidolgozott szerződéstervezet azzal, hogy a felperes a sikerdíjből – annak közösen megállapított egyharmadával – fog ellenszolgáltatást kapni.

Kérdésünk, hogy a bemutatott körülmények ismeretében a testület véleménye szerint az alperes által TELJES egészében felvett sikerdíjből jogosult-e a felperes díjazásra, mivel az alperes a felperes szerzői művét sajátjaként adta el a megrendelőjének, az önkormányzatnak, majd a sikerdíjat is egészében megtartotta magának.

Az eljáró tanács fenntartja az alapszakvélemény felperes által feltett 1. kérdésre adott választát.

A felperes 2016. július 15-én kelt, 29. sorszámú beadványában feltett kiegészítő kérdések

10. *A hivatkozott beadványunk első három kérdésében írottak találkoztak a társaság elnökétől kapott levélben foglaltakban kifejtettekkel, amely szerint „a településfejlesztési és településrendezési munkák előzetes tervezői változata mindenképpen szerzői jogi védelemre méltó (ha egyébként megfelel a törvényi kritériumoknak)” (átirat, 3. old. közepe). Ezt rögzíti a szerzői jogi törvény is az 1. § (2) bek. k) pontjában.*

Ezek alapján kérdésünk, hogy elutasítható-e az a felperesi állítás, hogy az önkormányzat, a városrész rehabilitációjának tervei, az EAT és a VAT a felperes szerzői jogi alkotása, s mint ilyen jogi védelmet élvez annak ellenszolgáltatás és a szerző engedélye nélküli felhasználása esetén?

Lásd az 1–2. kérdésre adott válaszokat.

11. *Egyértelműnek tartjuk az SZJSZT szakvéleményében írottakat abban a vonatkozásban, hogy azt vitathatatlanul megállapította, hogy az alperes felhasználta a saját, ellenszolgáltatással díjazott munkája elkészítéséhez a felperes szerzői jogi védelmet élvező anyagait.*

Ennek kapcsán kérjük a szakvélemény kiegészítését, hogy az alperessel szemben – emiatt – a szerzői jogi törvény 94. § (1) bekezdésében előírt jogkövetkezmény, azaz a kereset szerinti alperesi gazdagodás visszatérítésére vonatkozó felperesi igény kellően megalapozott-e?

E kérdésre lásd az eljáró tanács az alapszakvéleményben a felperes által feltett 3. kérdésre adott választát.

Dr. Berki Ádám, a tanács elnöke

Dr. Legeza Dénes István, a tanács előadó tagja

Szalay Tihamér, a tanács szavazó tagja

Összeállította: Barsvári Tímea